

A közbeszerzések mérnöki szemmel

A szerződésteljesítés dokumentálása, szerződésmódosítás alátámasztása - ellenőri szemmel

dr. Bakos Balázs
Közbeszerzési Hatóság
Szerződés-ellenőrzési Főosztály

Székesfehérvár
2022. november 16.

1. **A szerződés-ellenőrzési tevékenység**
2. **Szerződésmódosítás és a többletmunka/pótmunka-megrendelés egyes összefüggései**
3. **Alvállalkozók szerződés teljesítésében való részvétele, ennek ellenőrzése, ajánlatkérő (és áttételesen műszaki ellenőr) ezzel kapcsolatos feladatai**
4. **Alvállalkozók kifizetésével kapcsolatos jogsértések**

A szerződés-ellenőrzési tevékenység

Szerződés-ellenőrzés

A Hatóság ellenőrzési hatásköre (HNT törvényességi ellenőrzése, hirdetményellenőrzés) :

Közbeszerzési szerződések ellenőrzése:

- teljesítés,
- módosítás,
- *ezzel kapcsolatos* közbeszerzési jogsértések feltárása,
- jogorvoslati eljárások kezdeményezése

Vizsgálat fő motívuma: *közbeszerzési eljárásban közölt feltételeknek* való megfelelés; eltérés esetén a szerződés módosításának, jogalapjának ellenőrzése.

Cél: jogszerű gyakorlatok elősegítése, jogszerűtlen magatartások szankcionálása

Szerződés módosítások - többletmunka/pótmunka

Szerződésmódosítás

Jogalapok: a szerződést csak a törvényi feltételek **maradéktalan** fennállása esetén lehet módosítani:

- 5 típus/lehetőség/*jogalap* <Kbt. 141. § (2), (4) a)-b)-c), (6)>
- bármelyik fennállása jogszerűvé teszi,
- sortartás/sorrend nincs,
- értékváltozás: összeszámítás jogalaponként
- Tilos: szerződésszegés elleplezése, **többletmunkaköltség átvállalása**, kockázat átvállalása

Szerződésmódosítás

Jogalap: Kbt. 141. § (4) bek. c) pont:

- **kellő gondosság** mellett – pl. legyen talajmechanikai szakvélemény, tavasszal csapadék, télen fagypont, ősszel tanítás, többi szerződéssel összhangban, megfelelő idő meghatározása a teljesítésre, beszállító késik? > nem, kiv. vis maior
- előre nem látható körülmény (de nem tervhiba)
- az adott, konkrét szerződés teljesítéshez **szükséges** (a szerződés lehetetlenülne)
- **arányos** (értékváltozás a műszaki tartalomváltozással, határidő-hosszabbítás az akadályoztatás idejével, értékváltozás a határidővel (141. § (2) is) a szerződés eredeti határidejével: 200-ból ne legyen 400 nap >> nem volt megfelelő az előkészítés stb.)

Szerződés módosítás

Jogalap: Kbt. 141. § (4) bek. c) pont:

- **többletmunka?** - **NEM**, kivéve ha előre nem látható (ld. még: átalánydíj)
- **pótmunka?** - ha **szükséges és nem tervhiba** miatt
- dokumentáltság, keletkezés ideje, e-napló, kooperációs jkv.
- **alátámasztott** – „műszaki ellenőr azt mondta”, „FIDIC-nek megfelel”, „ennyi idő alatt mindenki tudja, hogy nem lehetséges” – kevés.
- műszaki tartalom változik? módosítás.
- határidő változik? módosítás.
- érték változik? módosítás.

- D.485/8/2020., D.474/18/2021., D.19/20/2022.

Alvállalkozók részvétele

Alvállalkozó

- Ki? Bárki, akit az **ajánlattevő** vesz igénybe – kivételek: Kbt.-ben
  - szubalvállalkozó nem alvállalkozó,
  - munkavállaló nem alvállalkozó
- A közbeszerzési szerződést teljesíti (szerződésben, műszaki leírásban, általános gyakorlat)
- Jogviszony? Bármilyen: „megbízási szerződés”, „mindig vele dolgozunk”, „már azelőtt is szerződésünk volt, hogy a közbeszerzést megnyertük” – lényegtelen: **tartalom szerinti megítélés. Tartalom = Kbt.**
- **Felelős műszaki vezető? – alvállalkozó**
- **Kapacitást nyújtó? - alvállalkozó**

Alvállalkozó

- Bejelentés - **miért?** érdemlegesség: vö. kizáró okok.
- **Előzetesen:** teljesítés tényleges megkezdése előtt
- Ajánlatban, e-naplóban, külön íven, stb. - **dokumentáltan.**
- Kizáró okról nyilatkozni külön nem kell, **ha** egy általános nyilatkozat **már a szerződés részét képezi**
- Ajánlatkérőnek ellenőriznie kell:
  - ezt nem tudja (dokumentálás -) ? >> a bejelentés nem jó > AT jogsértés
  - tudta (dokumentálás +), de elmulasztotta? >> AK jogsértőMűszaki ellenőr feladatai közé tartozik, ha nem értesíti az AK-t >> AK jogsértő (érdekkör)
D.84/17/2022., D.211/13/2022.

Alvállalkozók kifizetése

Kifizetések rendje

- Főszabály: „**kétlépcsős**” – előbb AV jusson a pénzéhez, aztán AT
- AK nem tudta, hogy van AV:
  - kellett tudnia? bejelentés jó volt? ha igen: AK jogsértő, ha nem jár el a megfelelően (kifizeti az AT-t) „Műszaki ellenőr nem szólt” – AK érdekkör – jogsértő. AT-t Felszólítani (teljesítést ellenőrizni)
  - nem tudhatta – bejelentés nem volt/nem észlelhette – csak az AT jogsértő
- AT korábban kifizette az AV-t: „**egylépcsős**” – jó lehet, ha **igazolja** („Kifizettem” – nem elég – dokumentumok: AV nyilatkozat, átutalási igazolás stb)
- AK ha észleli (észlelnie kellett volna), hogy nem megfelelő a kifizetés rend: **visszatartás.**

Kifizetések rendje

- FMV, szakemberek, kapacitásnyújtók stb. - ha alvállalkozók, kifizetések rendjét betartani
- Többéves, „alvállalkozói keretszerződések” szerinti elszámolás vs. kifizetések rendje **- kifizetések rendje.**
- Szubalvállalkozó? – nem alvállalkozó

D.44/8/2022., D.194/15/2022

Köszönöm a figyelmet!